

Parlamentul
Republicii Moldova

RGY-01 nr. 264
28 iunie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Aviz la proiectul legii pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova, nr.985/2002 (nr. 157 din 29.05.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, având ca temei prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare a proiectului de lege ține de modificarea Codului penal al Republicii Moldova. Domeniul de reglementare intră în atribuțiile de bază ale Parlamentului, fiind incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova. Proiectul legii se înscrie în categoria legilor organice.

3. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității respectării prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, potrivit căroră, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile.

4. Potrivit notei informative, completarea art. 337 „Trădarea de Patrie” din Codul penal nr.985/2002 cu alin.(1²) prin care se propune de a califica ca infracțiune ”înțelegerea dintre subiecții prevăzuți la alin.(alin.(1¹), (persoană publică, persoană cu funcție de răspundere, persoană de funcție de demnitate publică) cu un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau cu reprezentanții acestora, pentru a angaja sau îndeplini acțiuni menite să implice statul Republica Moldova în declararea stării de război, ori întocmirea unor acte pregătitoare în acest scop, urmează a fi pedepsită mai aspru”, luând în considerare art.11 din Constituția Republicii Moldova privind proclamarea neutralității permanente.

5. Prevederile Capitolului XVII al Codului penal „Infracțiuni contra autorităților publice și a securității de stat” și în special ale art.338² „Complotul împotriva Republicii Moldova” prevăd:

„**Articolul 338².** Complotul împotriva Republicii Moldova

(1) Stabilirea, menținerea legăturilor cu un stat străin, cu o organizație străină, cu o entitate anticonstituțională sau cu reprezentanții acestora în scopul comiterii infracțiunilor prevăzute la art.337, 338, 338¹ și 340¹ sau exprimarea acordului de a se implica într-o astfel de activitate

se pedepsește cu închisoare pe un termen de la 2 la 7 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică,

se pedepsesc cu închisoare pe un termen de la 5 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.”

6. Astfel, analizând prevederea propusă în proiectul legii, în cazul adoptării acestuia, în coraport cu art. 338² considerăm că, acțiunea poate fi calificată sub ambele dispoziții. În acest context, sancțiunile diferă semnificativ: conform Articolului I din proiect, pedeapsa poate fi închisoare de la 17 la 25 de ani sau detenție pe viață, în timp ce articolul 338² alineatul (2) din Codul penal prevede o pedeapsă de la 5 la 10 ani de închisoare.

O astfel de abordare legislativă poate genera ambiguități și incertitudini în aplicarea legii. În practică, aceasta poate duce la abuzuri din partea persoanelor implicate în procesul penal și la acte de corupție, având în vedere diferențele majore între sancțiuni. Este esențial ca legislația să fie clară și coerentă pentru a preveni interpretările subiective și aplicarea arbitrară a justiției.

7. Sub un alt aspect, cu referire la *„acțiuni menite să implice statul Republica Moldova în declararea stării de război”* ținem să amintim norma art. 12 a Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, care reglementează obligația Parlamentului de a declara stare de urgență, de asediu sau de război, prin hotărâre. La fel, Legea sus menționată reglementează procedura de urmat în caz de agresiune armată împotriva țării, care presupune ca Președintele Republicii Moldova să ia măsuri pentru respingerea agresiunii, să instituie starea de război și să aducă neîntârziat la cunoștința Parlamentului.

10. Totodată vom menționa și faptul că art.337 din Codul penal a fost expus, în redacție nouă, potrivit Legii nr.136/2024 în vigoare de la 07.06.2024, fiind modificată întreaga structură a articolului dat. În legătură cu acest fapt, constatăm că trimiterea, în proiect la alin.(1¹) este eronată și nu se conține în art.337, iar numerotarea noului alineat (1²) la fel este incorectă.

11. Urmare celor expuse mai sus, se concluzionează că proiectul de lege nu întrunește exigențele de accesibilitate, previzibilitate și claritate - elemente caracteristice calității unui act normativ, care constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale (a se vedea HCC nr. 21 din 22 iunie 2016, § 55) și luând în considerație cele constatate, se recomandă autorilor reexaminarea proiectului de lege prin prisma obiectivelor înaintate.

ex. Sv.Cicati
tel. 569

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**